

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Faktaark

Hovedtrekk i den økonomiske utviklingen

Veksten i norsk økonomi ser ut til å bli noe svakere i år enn lagt til grunn i Nasjonalbudsjettet 2015. Det må ses i sammenheng med at oljeprisen har falt. Veksten i *BNP Fastlands-Norge* anslås til 1¼ prosent i 2015 for deretter å ta seg opp til rundt 2 prosent i 2016. Det er lavere enn trendveksten de siste tiårene. Det ventes at veksten i *sysselsettingen* vil avta litt framover i takt med noe lavere vekst i norsk økonomi. Med en fleksibel arbeidsstyrke og forventninger om noe lavere arbeidsinnvandring anslås det bare en moderat oppgang i ledigheten fram til 2016.

Flere forhold peker i retning av at veksten ikke vil bli like høy i årene framover som de siste tiårene. Veksten i produktiviteten falt tilbake i midten av forrige tiår. Også aldringen av befolkningen vil kunne trekke veksten i økonomien litt ned i årene framover. Samtidig har det lenge vært ventet at etterspørselen fra petroleumsnæringen vil avta målt i forhold til størrelsen på fastlandsøkonomien. Fallet i oljeprisen siden i fjor sommer kan på kort sikt forsterke denne nedgangen. Det vil kreve omstillinger, særlig i næringer som leverer varer og tjenester til petroleumsvirksomheten.

Vi har flere støtdempere i møte med en svakere økonomisk utvikling. Pengepolitikken er første forsvarslinje mot svingninger i produksjon og sysselsetting. Lave renter og en svakere kronkurs gir nå betydelig drahjelp til norsk økonomi. Fleksibilitet i priser, lønninger og i arbeidsmarkedet bidrar også til å stabilisere veksten i produksjon og sysselsetting. Partene i arbeidslivet har vist fleksibilitet i å tilpasse lønnsveksten til den økonomiske situasjonen. Det bidrar til å holde ledigheten nede. Det er nå tegn til at arbeidsinnvandringen avtar i møte med lavere vekst i økonomien.

Veksten hos Norges handelspartnere tok seg litt opp i fjor, etter en svak utvikling de siste to årene. I euroområdet var det vekst i fjor etter to år med nedgang. Men oppgangen har ennå ikke fått godt feste. Det kraftige fallet i oljeprisen det siste året vil trekke opp veksten i verdensøkonomien samlet, selv om oljeeksporterende land påvirkes negativt. Lave renter og andre pengepolitiske tiltak støtter også opp under den økonomiske aktiviteten. Inflasjonen er jevnt over lav.

Tabell 1 Hovedtall for norsk økonomi. Prosentvis volumendring fra året før¹

	Mrd kroner ²			
	2014	2014	2015	2016
Privat konsum	1 290,7	2,1	1,8	
Offentlig konsum	688,5	2,5	2,4	
Bruttoinvesteringer i fast kapital	753,1	1,2	-3,3	
Herav: Oljeutvinning og rørtransport	219,9	0,0	-13,1	
Bedrifter i Fastlands-Norge	230,8	0,3	1,1	
Boliger	149,7	-1,6	-3,2	
Offentlig forvaltning	144,2	8,5	4,0	
Etterspørsel fra Fastlands-Norge ³	2 503,9	2,1	1,7	
Eksport	1 197,6	1,7	1,2	
Herav: Råolje og naturgass	539,7	0,9	-1,3	
Tradisjonelle varer	344,0	2,7	3,8	
Tjenester utenom olje og utenriks sjøfart ⁴	189,7	2,7	3,6	
Import	932,1	1,6	0,3	
Herav: Tradisjonelle varer	547,5	0,0	1,4	
Bruttonasjonalprodukt	3 151,5	2,2	0,8	1,5
Herav: Fastlands-Norge	2 529,7	2,3	1,3	2,0
Fastlands-Norge uten el.produksjon...	2 472,8	2,3	1,4	2,0
Andre nøkkeltall:				
Sysselsetting, personer		1,1	0,6	
Arbeidsledighetsrate, AKU (nivå)		3,5	4,0	4,1
Årslønnsvekst		3,1	2,7	
Konsumprisvekst (KPI)		2,0	2,1	
Vekst i KPI-JAE		2,4	2,6	
Råoljepris, kroner pr. fat ⁵		621	480	529
Driftsbalanse (pst. av BNP)		8,5	7,7	
I-44, årlig vekst i pst. ⁶		5,3	5,6	
Tremåneders pengemarkedsrente, pst. ⁷		1,7	1,3	
Husholdningenes sparing, pst. av disponibel inntekt.		8,3	8,4	

¹ Der ikke annet er angitt.

² Foreløpige nasjonalregnskapstall i løpende priser.

³ Utenom lagerendring.

⁴ Reisetrafikk, andre tjenester og oljeboringstjenester mv.

⁵ Løpende priser.

⁶ Importveid kronekursindeks. Positivt tall angir svakere krone.

⁷ Beregningsmessig forutsetning basert på terminpriser i april.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.